Onsdagen den 28 april 2021

P9_TA(2021)0143

Markskydd

Europaparlamentets resolution av den 28 april 2021 om markskydd (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artikel 191,

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 12 december 2019 om klimatförändringarna,

— med beaktande av rådets slutsatser av den 23 oktober 2020 *Biologisk mångfald – hög tid att agera*,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1386/2013/EU av den 20 november 2013 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser [1] (det sjunde miljöhandlingsprogrammet), och dess vision för 2050,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön [2],

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador [3],

— med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av rambestämmelser för markskydd och om ändring av direktiv 2004/35/EG (COM(2006)0232),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) [4],

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område [5],

— med beaktande av rådets direktiv 86/278/EEG av den 12 juni 1986 om skyddet för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket [6],

— med beaktande av rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket [7] (nitratdirektivet),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel [8], och dess senare ändringar,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar [9],

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008 [10],

---

[1] EUT L 354, 28.12.2013, s. 171.
[2] EUT L 156, 25.6.2003, s. 17.
[3] EUT L 143, 30.4.2004, s. 56.
[4] EUT L 334, 17.12.2010, s. 17.
[5] EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.
[6] EGT L 181, 4.7.1986, s. 6.
[7] EGT L 375, 31.12.1991, s. 1.
[8] EUT L 309, 24.11.2009, s. 71.
[9] EUT L 344, 17.12.2016, s. 1.
[10] EUT L 137, 24.5.2017, s. 1.

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 ([11]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 av den 17 december 2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) nr 73/2009 ([12]),

— med beaktande av kommissionens politiska riktlinjer för 2019–2024, särskilt nollföroreningsstrategin för Europa,

— med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 (COM(2018)0392),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 om den europeiska gröna given (COM(2019)0640),

— med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2030 (för ett 8:e miljöhandlingsprogram) (COM(2020)0652),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380),

— Med beaktande av rapporten *Status of the World Soil Resources*, som offentliggjordes 2015 av den mellanstatliga tekniska panelen för mark, Global Soil Partnership (GSP) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *Från jord till bord-strategin – för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem* (COM(2020)0381),

— med beaktande av kommissionens rapport av den 13 februari 2021 *Genomförandet av den temainriktade strategin för markskydd och pågående insatser* (COM(2012)0046),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 september 2011 *Färdplan för ett resurseffektivt Europa* (COM(2011)0571),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 mars 2020 *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin. För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa* (COM(2020)0098),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020 *Kemikaliestrategi för hållbarhet. På väg mot en giftfri miljö* (COM(2020)0667),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 april 2002 *Mot en temainriktad strategi för markskydd* (COM(2002)0179),

— med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 12 april 2012 *Riktlinjer om bästa praxis för att begränsa, minska effekterna av eller kompensera för hårdgörning av mark* (SWD(2012)0101),

— med beaktande av sin resolution av den 19 november 2003 om kommissionens meddelande Mot en temainriktad strategi för markskydd ([13]),

([11]) EUT L 156, 19.6.2018, s. 1.
([12]) EUT L 347, 20.12.2013.
([13]) EUT C 87 E, 7.4.2004, s. 395.

Onsdagen den 28 april 2021

— med beaktande av sin resolution av den 13 november 2007 om den temainriktade strategin för markskydd ([14]),

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2020 om det 15:e mötet i partskonferensen (COP15) för konventionen om biologisk mångfald ([15]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om klimat- och miljönödläget ([16]),

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2019 om unionens förfarande för godkännande av bekämpningsmedel ([17]),

— med beaktande av sin resolution av den 10 juli 2020 om en kemikaliestrategi för hållbarhet ([18]),

— med beaktande av sin resolution av den 10 februari 2021 om den nya handlingsplanen för den cirkulära ekonomin ([19]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given ([20]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 november 2007 om den temainriktade strategin för markskydd ([21]),

— med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 19 januari 2013 över genomförandet av den temainriktade strategin för markskydd ([22]),

— med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande över meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Mot en temainriktad strategi för markskydd*, (COM(2002)0179) ([23]),

— med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 5 februari 2021 över agroekologi (CdR 3137/2020),

— med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 33/2018 *Ökenspridning i EU: ett växande hot som kräver ökade insatser*,

— med beaktande av EU:s kontroll av ändamålsenligheten av vattenramdirektivet (SWD(2019)0439),

— med beaktande av Förenta nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling, särskilt mål 15, som är att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald,

— med beaktande av den nya Leipzigstadgan – *The transformative power of cities for the common good*, antagen vid det informella ministermötet om stadsfrågor den 30 november 2020,

— med beaktande av det avtal som antogs vid den 21:a partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP21) i Paris den 12 december 2015 (Parisavtalet),

— med beaktande av Förenta nationernas konvention för bekämpning av ökenspridning,

— med beaktande av FN:s konvention om biologisk mångfald,

([14]) EUT C 282 E, 6.11.2008, s. 138.
([15]) Antagna texter, P9_TA(2020)0015.
([16]) Antagna texter, P9_TA(2019)0078.
([17]) EUT C 411, 27.11.2020, s. 48.
([18]) Antagna texter, P9_TA(2020)0201.
([19]) Antagna texter, P9_TA(2021)0040.
([20]) Antagna texter, P9_TA(2020)0005.
([21]) EUT C 282 E, 6.11.2008, s. 138.
([22]) EUT C 17, 19.1.2013, s. 37.
([23]) EUT C 061, 14.3.2003, s. 49.

— med beaktande av den bedömningsrapport om markförsämring och återställande av mark som den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IBPES) offentliggjorde den 23 mars 2018,

— med beaktande av Europeiska miljöbyråns rapport av den 4 december 2019 *The European environment – state and outlook 2020* (SOER 2020),

— med beaktande av rapporten *The State of Soil in Europe – A contribution of the JRC to the European Environment Agency 's Environment State and Outlook Report* – SOER 2010, offentliggjord av kommissionen och gemensamma forskningscentrumet 2012,

— med beaktande av den särskilda rapporten om klimatförändringar och mark från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC), vilken offentliggjordes den 8 augusti 2019,

— med beaktande av 2018 års rapport från FN:s kontor för katastrofriskreducering (UNDRR) *Economic losses, poverty & disasters: 1998-2017*,

— med beaktande av de muntliga frågorna till rådet och kommissionen om markskydd (O-000024/2021 – B9-0011/2021 och O-000023/2021 – B9-0010/2021),

— med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:

A. Marken är ett oumbärligt, komplext, multifunktionellt och levande ekosystem av avgörande miljömässig och socioekonomisk betydelse som fyller många viktiga funktioner och tillhandahåller tjänster som är väsentliga för mänskligt liv och ekosystemens överlevnad så att nuvarande och kommande generationer kan sörja för sina egna behov.

B. Jordens mark utgör den största kolsänkan på land och innehåller ungefär 2 500 gigaton kol (1 gigaton = 1 miljard ton), jämfört med 800 gigaton i atmosfären och 560 gigaton i djur- och växtlivet. Frisk mark är av avgörande betydelse för begränsning av klimatförändringarna eftersom den avlägsnar ungefär 25 % av de koldioxidekvivalenter som släpps ut på grund av världens användning av fossila bränslen varje år. Världens odlade mark har förlorat mellan 50–70 % av sitt ursprungliga kollager ([24]).

C. Det har identifierats mer än 320 viktiga marktyper i Europa, med enorma fysiska, kemiska och biologiska variationer inom varje typ.

D. Marken spelar en central roll som livsmiljö och genpool eftersom den hyser 25 % av världens biologiska mångfald, tillhandahåller viktiga ekosystemtjänster till lokala samhällen och på global nivå, såsom livsmedel, råvaror, klimatreglering genom koldioxidbindning, vattenrening, reglering av näringsämnen och skadedjursbekämpning, fungerar som en plattform för mänsklig verksamhet och bidrar till att förebygga översvämningar och torka. Jordmånsbildning är en av de ekosystemprocesser som man vet minskar i Europa.

E. Även om marken är mycket dynamisk är den också sårbar och en icke-förnybar, begränsad resurs, med tanke på hur lång tid jordmånsbildning kräver; det tar ungefär tusen år att bilda en centimeter matjord. Detta gör marken till en väldigt värdefull resurs.

F. Marken bidrar till det vackra i våra europeiska landskap, på samma sätt som skogs-, kust- och bergsområdena och samtliga europeiska ekosystem.

([24]) Schwartz, J.D. 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?,* Yale Environment 360.

Onsdagen den 28 april 2021

G. Mark under gräsmarker och skogar är en nettokolsänka och uppskattas avlägsna upp till 80 miljoner ton kol i EU varje år ([25]). EU:s åkermark och gräsmarker är dock tillsammans nettoutsläppskällor och släppte ut ungefär 75,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter (MtCO2e) 2017 ([26]). Jordbruks- och skogsbrukssektorerna har därmed en nyckelposition för att bidra till avlägsnande av koldioxid från atmosfären genom avskiljning och lagring av koldioxid i mark och biomassa.

H. Markens struktur och särdrag är resultatet av jordmånsbildning och geomorfologiska och geologiska processer som pågått under tusentals år, vilket gör att den är en icke-förnybar resurs. Det är därför långt mer kostnadseffektivt att förhindra alla sorts skador av jordlagren (erosion, förstöring, försämring försaltning osv.) och markföroreningar än att försöka återställa markfunktioner.

I. Markfunktioner är kraftigt beroende av en fullständig biologisk mångfald i marken. Mångfald ovan och under marken är sammankopplade på viktiga sätt och biologisk mångfald i marken ger ett viktigt bidrag till den lokala växtmångfalden.

J. Skydd av den biologiska mångfalden i marken saknas i största delen av miljöskyddslagstiftningen (såsom habitatdirektivet och Natura 2000) och EU:s huvudsakliga gemensamma jordbrukslagstiftning. Att öka eller bibehålla den biologiska mångfalden i marken är en effektiv lösning som kan bidra till markåterställning och rening av markföroreningar.

K. Både inom EU och globalt fortsätter mark och jord att förstöras som en följd av olika slag av mänsklig verksamhet, såsom dålig markförvaltning, förändrad markanvändning, ohållbara jordbruksmetoder, nedläggning av mark, föroreningar, ohållbara skogsbruksmetoder, hårdgörning av marken, förlust av biologisk mångfald och klimatförändringar, ofta i kombination med andra faktorer, vilket minskar deras förmåga att tillhandahålla ekosystemtjänster för hela samhället.

L. Det är beklagansvärt att EU och medlemsstaterna för närvarande inte är på väg att uppfylla sina internationella och europeiska åtaganden kopplade till mark, i synnerhet

a) att bekämpa ökenspridning, återställa skadad mark och jord, inbegripet mark som drabbats av ökenspridning, torka och översvämningar, samt till att sträva efter att uppnå en värld utan nettoförstöring av mark senast 2030,

b) att uppnå målet om inget nettoianspråktagande av mark senast 2050 och minska erosionen, öka det organiska kolinnehållet i marken och gå framåt med saneringsarbete till 2020,

c) att förvalta mark på ett hållbart sätt i EU, skydda mark på ett tillräckligt sätt och säkerställa att saneringen av förorenade platser är på god väg senast 2020.

M. Marken spelar en viktig roll i vattenförvaltningen eftersom en frisk mark med en hög nivå organiskt material på ett bättre sätt gynnar vattensystemet och bidrar till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna. Våtmarker, torvmark och naturbaserade lösningar på landsbygden och i stadsområden lagrar och infiltrerar regnvatten, vilket möjliggör påfyllning av akviferer, så att det finns reserver för torrperioder och beröring med avloppsnätet kan undvikas, vilket minskar utsläppen av orenat avloppsvatten under kraftiga regn.

N. Flera allvarliga hot mot mark har identifierats i EU, däribland klimatförändringar, hårdgörning av marken, markpackning, erosion, översvämningar och jordskred, torka, hydrogeologisk instabilitet, förlust av organiskt material i marken, bränder, stormar, försaltning, kontaminering, förlust av biologisk mångfald i marken, försurning och ökenspridning. De flesta av dessa pågående förstöringsprocesser tacklas inte tillräckligt eller över huvud taget i befintlig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning.

([25]) Europeiska miljöbyrån, *Soil Organic Carbon*, 20 februari 2017. https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment.

([26]) Institutet för europeisk miljöpolitik, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy*, oktober 2020 https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961.

O. Markerosion påverkar 25 % av jordbruksmarken i EU och ökade med ungefär 20 % mellan 2000 och 2010. Det uppskattas att markerosion varje år orsakar förluster inom jordbruksproduktion i EU på 1,25 miljarder euro ([27]). Kolsänkorna i markens odlingsbara ytskikt minskar och EU har hela tiden förlorat sina våtmarker och torvmarker. Betydande områden av EU:s jordbruksmark riskerar försaltning och ökenspridning, och 32–36 % av den undre delen av jordmånen i Europa ([28]) är mycket känslig för markpackning.

P. Erosion är ett naturfenomen som kan skapa lerflöden som ibland får katastrofala konsekvenser, såsom att djupa raviner bildas och gör att det bördiga marktäcket försvinner. På längre sikt, och på ett mindre synligt sätt, kan erosion leda till markförstöring och till att odlingsmark försvinner.

Q. Ohållbar förvaltning av mark och jord har flera negativa effekter på inte bara den biologiska mångfalden på land och i sötvattnen, utan även på den marina biologiska mångfalden, och orsakar förändringar i hydrografiska förhållanden, höga koncentrationer av näringsämnen och föroreningar samt en ökad förlust och försämring av marina ekosystem vid kusterna. Enligt prognoser minskar skyddet av kustlinjer i Europa, vilket hotar den naturliga kapaciteten hos kusternas ekosystem att minska effekterna av klimatförändringarna och extrema vädersituationer i de mest sårbara kustområdena.

R. Markanvändning ändrar kvaliteten på och mängden av ekosystemtjänster genom att inverka på markens och jordens potential att tillhandahålla dessa tjänster. De främsta drivkrafterna bakom mark- och jordförstöring är ohållbara jord- och skogsbruksmetoder, stadsutbredning och klimatförändringar ([29]).

S. Markinformationen i Europa är fortfarande ofullständig och inte harmoniserad. Detta hämmar antagandet av relevanta beslut för markskydd, både på regional och lokal nivå.

T. EU:s ansvar för markskydd upphör inte vid unionens gränser då efterfrågan på områden för bosättning och odling av livsmedel och produktion av biomassa växer över hela världen och klimatförändringarna troligtvis kommer att påverka efterfrågan på, tillgången till och förstöringen av mark. EU bidrar till markförstöring i tredjeländer i egenskap av nettoimportör av mark, som är en faktor som ingår i importerade produkter.

U. Markförstöring förvärrar effekterna av naturkatastrofer och bidrar till sociala problem.

V. Stora delar av Sydeuropa kommer sannolikt att ha blivit till öken 2050 som ett resultat av klimatförändringarna och olämpliga jordbruksmetoder och agronomiska metoder om kraftfulla åtgärder inte vidtas. Detta hot tacklas inte på ett enhetligt, ändamålsenligt eller effektivt sätt i EU ([30]). Försaltning påverkar 3,8 miljoner hektar av marken i EU och det förekommer allvarlig marksalinitet längs kusterna, i synnerhet vid Medelhavet.

W. Markskyddet i Europa bygger för närvarande på skyddet av andra miljöresurser och är partiellt och uppsplittrat bland många politiska instrument som saknar samordning och som ofta är icke-bindande, på EU-nivå och på medlemsstatlig och regional nivå.

X. Frivilliga nationella initiativ och befintliga nationella åtgärder är viktiga för att uppnå målet om ökat markskydd, men de har visat sig vara otillräckliga i sig och det krävs mer ansträngningar för att förhindra ytterligare markförstöring, inbegripet markförbrukning. Trots att det finns en tematisk markstrategi har markförstöringen fortsatt i hela EU. Gränsöverskridande åtgärder behövs också för situationer kopplade till föroreningar eller större allvarliga händelser.

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Evaluation of the 7th EAP* (SWD(2019)0181).

([29]) Europeiska miljöbyrån: *The European environment – state and outlook 2020*, 2019.

([30]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Evaluation of the 7th EAP* (SWD(2019)0181).

Onsdagen den 28 april 2021

Y. Under perioden 2000–2018 förbrukades elva gånger mer mark än vad som återuppodlades ([31]). Utan bindande åtgärder för att begränsa markförbrukningen och främja återställning, rekultivering och återvinning kommer det att vara omöjligt att uppnå målet om inget nettoianspråktagande av mark till 2050.

Z. Avsaknaden av en heltäckande, adekvat, sammanhängande och integrerad rättslig ram inom EU för att skydda Europas mark- och jordresurser har identifierats som en stor brist som bidrar till en kontinuerlig försämring av många jordar inom unionen, minskar effektiviteten hos befintliga incitament och åtgärder och begränsar Europas förmåga att uppnå sin agenda för miljö, hållbar utveckling och klimatrelaterade åtaganden och uppfylla sina internationella åtaganden. Ett tidigare försök att införa en rättslig ram för markskydd i EU hade ingen framgång eftersom det drogs tillbaka i maj 2014 efter att ha blockerats i åtta år av en minoritet av medlemsstaterna i rådet. Parlamentet påminner om det europeiska medborgarinitiativet People4Soil år 2016, som stöddes av 500 europeiska institutioner och organisationer och som uppmanade EU att göra mer för att skydda marken.

AA. Den nuvarande sektorspolitiken, till exempel den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), bidrar inte på ett rättvist sätt till markskyddet. Medan den större delen av åkermarken omfattas av GJP tillämpar i genomsnitt mindre än en fjärdedel ([32]) effektivt skydd mot markerosion.

AB. 80 % av kvävet går till spillo och förloras till miljön. Alltför stor kvävedeponering hotar luft- och vattenkvaliteten, bidrar till klimatförändringarna genom dikväveoxidutsläpp, hotar markkvaliteten och den biologiska mångfalden, inklusive växelverkan och nätverk med växtpollinatorer, och leder till uttunning av ozonlagret. Att förbättra kväveanvändningens effektivitet stöder inte bara klimatmässiga, naturrelaterade och hälsorelaterade mål, utan skulle också kunna spara 100 miljarder US-dollar globalt varje år.

AC. Jordbruksintensifiering och överanvändning av bekämpningsmedel orsakar markförorening genom bekämpningsmedelsrester, bland annat på grund av vissa bekämpningsmedels långa beständighet i mark och giftighet för icke-målarter, och har bestående effekter på markhälsan. Diffusa föroreningar genom agrokemiska ämnen utgör ett hot mot marken.

AD. EU har en rätt omfattande vattenskyddslagstiftning, som dock behandlar kontrollen av föroreningar från mark ur ett vattenskyddsperspektiv snarare än som en bredare miljöskyddsfråga som också inbegriper skyddet av själva marken. Föroreningar som släpps ut i atmosfären och vatten kan ha indirekta effekter genom nedfall på marken, vilket kan påverka markens kvalitet negativt.

AE. Det finns vetenskapliga bevis för att marken och dess organismer i stor utsträckning exponeras för en blandning av kemikalier, inbegripet långlivade och bioackumulerande kemikalier, bekämpningsmedelsrester, kolväten, tungmetaller och lösningsmedel och deras blandningar, vilket leder till stor risk för kronisk toxicitet vilket kan ändra den biologiska mångfalden, hindra återhämtning och inverka negativt på ekosystemfunktioner. Ungefär 3 miljoner områden med potentiellt förorenande verksamhet har identifierats i Europa, av vilka 340 000 ([33]) förväntas kräva sanering. Omfattande information saknas om diffusa markföroreningar.

AF. Enligt EEA bidrar avsaknaden av lämplig EU-lagstiftning avseende mark till markförstöring inom Europa och framsteg mot hållbar utveckling i Europa och globalt blir omöjliga om mark- och jordresurser inte behandlas på ett korrekt sätt ([34]).

([31]) Europeiska miljöbyrån: *The European environment – state and outlook 2020*, 2019.
([32]) Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010*. [online] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (accessed February 2014) – The European average of 19 % cropland applying winter cover crop, 21,5 % reduced tillage and 4 % no-till farming.
([33]) Europeiska miljöbyrån: *Progress in management of contaminated sites.*
([34]) Europeiska miljöbyrån: *The European environment – state and outlook 2020*, 2019.

AG. 95 % av våra livsmedel produceras direkt eller indirekt av vår mark.

AH. Enligt översynen av de aktuella bevisen för markens tillstånd inom EU är uppskattningsvis 60–70 % av EU:s mark inte frisk till följd av hur den sköts i dag. Till detta kommer en ännu osäker procentandel av marken som inte är frisk på grund av bristfälligt kvantifierade föroreningsproblem ([35]).

AI. Markerosion orsakad av vatten och vind beräknas påverka 22 % av europeisk mark och mer än hälften av jordbruksmarken i EU har högre genomsnittliga erosionsnivåer än vad som kan ersättas naturligt (vilket utgör mer än ett ton förlorad jord per år och per hektar) ([36]), vilket visar att det behövs hållbar markförvaltningsteknik.

AJ. Ungefär 25 % av den konstbevattnade jordbruksmarken i Medelhavsregionen uppskattas vara påverkad av salt, med följder för jordbrukspotentialen. Frågan om försaltning behandlas för närvarande inte i befintlig EU-lagstiftning ([37]).

AK. Förlust av fruktbar mark till stadsutveckling minskar potentialen att producera biobaserade material och bränslen för att stödja en koldioxidsnål bioekonomi.

AL. Att investera i att undvika markförstöring och i återställande av förstörd mark är ekonomiskt förnuftigt eftersom fördelarna i allmänhet vida överstiger kostnaderna. Kostnaderna för återställande uppskattas vara tio gånger högre än kostnaderna för förebyggande ([38]).

AM. Marken är till största delen privatägd i EU, vilket bör respekteras, samtidigt som den är en gemensam resurs som behövs för produktionen av livsmedel och levererar viktiga ekosystemtjänster för hela samhället och naturen. Det ligger i allmänintresset att markanvändare uppmuntras att vidta förebyggande åtgärder för att förhindra markförstöring och att bevara marken och förvalta den på ett hållbart sätt för framtida generationer. Stödåtgärder och ytterligare ekonomiska incitament bör därför övervägas för markägare för att skydda jord och mark.

AN. Markåtervinning står endast för 13 % av stadsutvecklingen i EU och EU:s mål för 2050 om inget nettoianspråktagande av mark kommer sannolikt inte att uppnås om inte det årliga anspråkstagandet av mark minskas ytterligare och/eller markåtervinningen ökas ([39]).

AO. Jord- och markförstöring har en gränsöverskridande dimension som är kopplad till exempelvis klimatförändringar, vattenmängd och -kvalitet och föroreningar som kräver en insats på EU-nivå, konkreta åtgärder från medlemsstaterna och multilateralt samarbete med tredjeländer. Markförstörande metoder i ett land kan resultera i kostnader för en annan medlemsstat. Skillnader mellan nationella markskyddssystem, t.ex. vad gäller markförorening, kan leda till väldigt olika skyldigheter för ekonomiska aktörer och snedvrida konkurrensen på den inre marknaden.

AP. Schaktmassor utgjorde mer än 520 miljoner tonavfall 2018 ([40]) och är den klart största källan till avfall som produceras i EU. Schaktmassor betraktas för närvarande som avfall enligt EU-lagstiftningen och bortskaffas därmed i deponier. Största delen av denna jord är inte förorenad och skulle kunna återanvändas på ett säkert sätt om ett återanvändningsmål tillsammans med ett omfattande spårbarhetssystem upprättades.

([35]) Veerman, C., et al. (2020), *Caring for Soil is Caring for Life*. I: *Interim Report for the Mission Board for Soil, Health and Food*. Europeiska kommissionen: Bryssel, Belgien. s. 52.

([36]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Evaluation of the 7th EAP* (SWD(2019)0181).

([37]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Evaluation of the 7th EAP* (SWD(2019)0181).

([38]) Den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES), *The IPBES assessment report on land degradation and restoration*, 2018.

([39]) Europeiska miljöbyrån: *The European environment – state and outlook 2020*, 2019.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Onsdagen den 28 april 2021

AQ. En konsekvent och adekvat markskyddspolitik inom EU är en förutsättning för att uppnå målen för hållbar utveckling, målen i Parisavtalet och den europeiska gröna given, och i synnerhet klimatneutralitetsmålet, strategin Från jord till bord, strategin för biologisk mångfald, nollföroreningsambitionen, bioekonomistrategin och andra viktiga miljö- och samhällsutmaningar.

AR. Regelbundet uppdaterade, harmoniserade och öppna markdata och information är en förutsättning för att uppnå bättre datadrivet och evidensbaserat beslutsfattande för att skydda markresurserna på EU- och nationell nivå.

AS. I sitt yttrande av den 5 februari 2021 uppmanade Europeiska regionkommittén kommissionen ”att föreslå ett nytt EU-direktiv om jordbruksmarker för att hejda minskningen av det organiska markinnehållet, stoppa erosionen och se till att livet i marken prioriteras i jordbruksmetoderna” ([41]).

AT. Livsmedelstryggheten är beroende av marksäkerhet och alla metoder som äventyrar markhälsan är ett hot mot livsmedelstryggheten. Hälsosammare mark producerar hälsosammare livsmedel.

AU. I artiklarna 4 och 191 i EUF-fördraget fastställs de grundläggande principerna för EU:s miljöpolitik och de delade befogenheterna på detta område.

AV. Skogsmarker utgör hälften av marken i EU och friska skogar med biologisk mångfald kan på ett betydande sätt bidra till markhälsan.

1. Europaparlamentet betonar vikten av att skydda marken och främja en frisk jordmån i unionen, med beaktande av att förstörelsen av detta levande ekosystem, komponent av den biologiska mångfalden och icke-förnybara resurs fortsätter, trots de begränsade och ojämna insatserna i vissa medlemsstater. Parlamentet betonar kostnaderna för att inte vidta några åtgärder mot markförstöringen, vilka inom unionen uppskattas uppgå till över 50 miljarder euro per år.

2. Europaparlamentet understryker markens multifunktionella roll (tillhandahållande av livsmedel, kolsänka, plattform för mänsklig verksamhet, produktion av biomassa, pool för biologisk mångfald, förebyggande av översvämningar och torka, råvarukälla, läkemedels- och genetiska resurser, vatten- och näringscykler, lagring och filtrering, lagring av geologiskt och arkeologiskt arv m.m.) och det resulterande behovet av att skydda, hållbart förvalta, återställa och upprätthålla dess kapacitet att fylla sina många roller genom samarbete inom gemenskapen på EU- och gränsöverskridande nivå och samarbete med tredjeländer.

3. Europaparlamentet anser att frisk mark är grunden för näringsrika och säkra livsmedel och en förutsättning för hållbar livsmedelsproduktion.

4. Europaparlamentet betonar att frisk mark är avgörande för att uppnå målen i den europeiska gröna given, såsom klimatneutralitet, återställande av biologisk mångfald, nollföroreningsambitionen för en giftfri miljö, hälsosamma och hållbara livsmedelssystem och en motståndskraftig miljö.

5. Europaparlamentet anser att mark bör ägnas särskild uppmärksamhet i genomförandet av Från jord till bord-strategin, EU:s skogsstrategi, EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 och nollutsläppsplanen för vatten, luft och mark. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att behandla alla källor till markförorening i den kommande handlingsplanen för nollutsläpp och i översynen av direktivet om industriutsläpp.

6. Europaparlamentet välkomnar att markskydd och återställande av mark inkluderas i de tematiska prioriterade målen i det 8:e miljöhandlingsprogrammet.

7. Europaparlamentet erkänner hur varierande marken är i unionen och behovet av riktade politiska lösningar och miljöspecifika hållbara markförvaltningsstrategier för att säkerställa dess skydd genom gemensamma insatser på unionsnivå och medlemsstatsnivå, i linje med deras respektive befogenheter, med beaktande av de villkor som är specifika på regional, lokal och skiftesnivå, de gränsöverskridande effekterna av markförstöring och behovet av att skapa likvärdiga förutsättningar för ekonomiska aktörer.

([41]) CDR 3137/2020.

8. Europaparlamentet framhåller att avsaknaden av lika villkor mellan medlemsstaterna, tillsammans med att de har olika regler för markskyddet, innebär risker för den inre marknadens funktion, och att dessa risker bör behandlas på EU-nivå i syfte att förhindra snedvridning av konkurrensen mellan ekonomiska aktörer. Parlamentet betonar att den nya ramen skulle åtgärda problemet med bristande rättssäkerhet för företag och att den har stor potential att stimulera rättvis konkurrens i den privata sektorn, utveckla innovativa lösningar och kunskap samt stärka exporten av teknik utanför unionen.

9. Europaparlamentet betonar att marken, som är en gemensam resurs, skiljer sig från luft eller vatten, eftersom den inte omfattas av särskild lagstiftning. Parlamentet välkomnar därför kommissionens ambition att föreslå en enhetlig och integrerad EU-ram för markskydd.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utforma en EU-omfattande gemensam rättslig ram, med full respekt för subsidiaritetsprincipen, för markskydd och hållbar markanvändning, som behandlar alla större hot mot marken, som bland annat ska omfatta

a) gemensamma definitioner av mark, dess funktioner och kriterier för dess goda status och hållbara användning,

b) mål, indikatorer, inbegripet harmoniserade indikatorer, och en metodologi för kontinuerlig övervakning och rapportering av markstatus,

c) mätbara mellanliggande och slutliga mål med harmoniserade datauppsättningar och åtgärder för att ta itu med alla identifierade hot och lämpliga tidsramar, med beaktande av bästa praxis från pionjärinsatser och med respekt för äganderätten till mark,

d) ett förtydligande av de olika berörda parternas ansvar,

e) en mekanism för utbytet av bästa praxis och utbildning samt lämpliga kontrollåtgärder,

f) tillräckliga ekonomiska resurser,

g) effektiv integrering med relevanta politiska mål och instrument.

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att låta sitt lagstiftningsförslag åtföljas av en djupgående konsekvensbedömning baserad på vetenskapliga data, med analyser av både kostnaderna för att vidta åtgärder och för att inte vidta åtgärder när det gäller omedelbar och långsiktig inverkan på miljön, människors hälsa, den inre marknaden och allmän hållbarhet.

12. Europaparlamentet påpekar att den gemensamma ramen också ska bestå av bestämmelser om kartläggning av riskområden, förorenade, tidigare exploaterade och övergivna områden, liksom även om sanering av förorenade områden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillämpa principen om att förorenaren betalar och att föreslå en mekanism för sanering av förorenade områden utan huvudman. Parlamentet anser att saneringen av dessa områden skulle kunna finansieras genom europeiska finansieringsmekanismer.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att föreslå en öppen förteckning över aktiviteter som kan ha en betydande potential att orsaka markförorening, som ska sammanställas utgående från omfattande förteckningar på nationell nivå. Parlamentet betonar att denna förteckning bör vara offentligt tillgänglig och uppdateras regelbundet. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att underlätta harmoniseringen av riskbedömningsmetoder för förorenade områden.

14. Europaparlamentet anser att medlemsstaternas tidigare arbete med att identifiera förorenad mark bör beaktas. Parlamentet understryker att den identifiering av förorenade platser som återspeglas i nationella inventeringar bör uppdateras regelbundet och göras tillgänglig för offentliga samråd. Parlamentet anser vidare att medlemsstaterna bör anta bestämmelser för att säkerställa att parter i marköverlåtelser är medvetna om kvaliteten på jorden och är kapabla att göra ett välgrundat val.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i denna gemensamma ram inkludera effektiva åtgärder för förebyggande och/eller minimering av hårdgörning av marken och eventuell annan markanvändning som påverkar markfunktionerna och att prioritera återvinning av tidigare exploaterad mark och återvinning av övergivna platser framför användning av icke-hårdgjord mark, i syfte att uppnå målet om ingen markförstöring senast 2030 och målet om inget nettoianspråktagande av mark senast 2050, med ett delmål för 2030, om att uppnå en cirkulär ekonomi, och att även inkludera åtgärder som hänför sig till rätten till ett effektivt och inkluderande offentligt deltagande och samråd om markanvändningsplanering, och att föreslå åtgärder för byggnads- och dräneringsmetoder som skulle göra det möjligt att bevara så många markfunktioner som möjligt där hårdgörning förekommer.

Onsdagen den 28 april 2021

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera riktlinjerna om bästa praxis för att begränsa, minska effekterna av eller kompensera för hårdgörning av mark i enlighet med målen i den europeiska gröna given.

17. Europaparlamentet efterlyser mätning av bebyggd och/eller hårdgjord mark och av den motsvarande förlusten av ekosystemtjänster och ekologisk konnektivitet. Parlamentet efterlyser att dessa aspekter ska redovisas och lämpligen kompenseras inom ramen för projekts och programs miljökonsekvensbedömningar och strategiska miljöbedömningar.

18. Europaparlamentet betonar att markskydd, cirkulär och hållbar markanvändning samt behov av återställande av mark bör integreras i och göras enhetliga inom all relevant sektorspolitik inom EU för att förhindra en ytterligare försämring, säkerställa en konsekvent hög skyddsnivå, och återställande där det är möjligt, och undvika överlappningar, inkonsekvens och motsägelser mellan EU:s lagstiftning och åtgärderna. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att se över den relevanta politiken i syfte att säkerställa politisk samstämmighet med markskyddet ([42]).

19. Europaparlamentet anser att den gemensamma jordbrukspolitiken bör tillhandahålla villkor för att skydda markens produktivitet och ekosystemtjänster. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa enhetliga markskyddsåtgärder i sina nationella strategiska planer inom GJP och att säkerställa en omfattande användning av jordbruksmetoder som baseras på agroekologi. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma huruvida de nationella strategiska planerna inom GJP garanterar ett starkt markskydd och att främja åtgärder för att återskapa skadad jordbruksmark. Parlamentet efterlyser åtgärder för att främja mindre intensiva jordbearbetningsmetoder med minimal markstörning, ekologiskt jordbruk samt tillsatser av organiskt material i marken.

20. Europaparlamentet betonar den viktiga roll som marken spelar för rening och filtrering av vatten och således dess bidrag till dricksvattenförsörjningen till en stor andel av EU:s befolkning. Parlamentet påminner om att de begränsade kopplingarna mellan EU:s vattenlagstiftning och markskyddsåtgärder har erkänts i den nyligen genomförda ändamålsenlighetskontrollen av EU:s vattenpolitik. Parlamentet betonar behovet av att förbättra jordmånskvaliteten, tillsammans med kvaliteten på och mängden av grund- och ytvatten, för att uppnå målen i vattenramdirektivet.

21. Europaparlamentet betonar vikten av att skapa ett s.k. ”vattensmart samhälle” till stöd för återställning och skyddet av mark och av att utforska den nära relationen mellan markhälsa och vattenföroreningar. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppmuntra till användning av de relevanta digitala verktygen för att övervaka statusen på vatten och mark och effektiviteten hos politiska instrument.

22. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att lägga fram ett lagstiftningsförslag om en EU-plan för återställande av natur under 2021 och stöder tanken på att den bör innehålla mål för återställande av mark. Parlamentet understryker att planen bör vara förenlig med den reviderade tematiska markstrategin.

23. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning om att översynen av materialåtervinningsmålen i EU:s lagstiftning för bygg- och rivningsavfall och deras materialspecifika fraktioner ska inkludera ett materialåtervinningsmål för uppgrävd jord i översynen av ramdirektivet om avfall. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inrätta systematisk diagnostik av statusen och återanvändningspotentialen för uppgrävd jord och ett spårbarhetssystem för uppgrävd jord samt regelbundna kontroller vid deponier för att förhindra olaglig dumpning av förorenad jord från tidigare exploaterad industrimark och säkerställa dess förenlighet med den mottagande platsen.

24. Europaparlamentet betonar att fragmenteringen och förlusten av livsmiljöer i kustnära marina ekosystem minskar deras förmåga att skydda kustområden och tillhandahålla hållbara försörjningsmöjligheter. Parlamentet erkänner kustskyddets avgörande roll för att minska hotet från klimatförändringarna i EU och betonar att kommissionen bör inkludera skydd och återställande av kuster i EU:s nya markstrategi och EU-planen för återställande av naturen, tillsammans med ekosystembaserad förvaltning, såsom integrerad förvaltning av kustområden och fysisk planering i kust- och havsområden. Parlamentet uppmanar kommissionen att prioritera återställande av kustområden som fungerar som naturliga skyddsvallar mot havet och som har påverkats negativt av urbaniseringen av kuster i regioner som hotas av kusterosion och/eller översvämningar i EU-plan för återställande av natur.

25. Europaparlamentet betonar att biologisk mångfald i marken är själva grunden för viktiga ekologiska processer och noterar med oro den ökade markförstöringen och hårdgörningen av mark, och den minskade biologiska mångfalden i marken i den europeiska jordbruksmarken. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att inrätta en gemensam ram för

([42]) Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010*. [online] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (accessed February 2014) – The European average of 19 % cropland applying winter cover crop, 21,5 % reduced tillage and 4 % no-till farming.

skydd och bevarande av mark och återställande av markkvaliteten baserat på vetenskapliga data och ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvensbedömningar, och att utveckla konkreta lösningar för att ta itu med hotspotproblem i Europa i två syften – återställande av biologisk mångfald och naturbaserad begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Parlamentet anser att stabil EU-omfattande övervakning av markens organismer och tendenser i dess omfattning och volym måste inrättas och upprätthållas. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja ytterligare forskning, inbegripet med olika djup och horisonter, samt övervakning och gynnsamma jordbruks- och skogsbruksmetoder för att öka det organiska materialet i marken på större djup. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang målen inom Från jord till bord-strategin och strategin för biologisk mångfald 2030. Parlamentet efterlyser att tydliga utvecklingsbanor inrättas med avseende på de planerade halvtidsöversynerna av båda strategierna, med respekt för medlemsstaternas olika utgångspunkter.

26. Europaparlamentet anser det vara av yttersta vikt att skapa ett sunt mikrobiom i marken.

27. Europaparlamentet betonar att EU:s skogar lagrar omkring 2,5 gånger så mycket kol i marken som i trädens biomassa ([43]).

28. Europaparlamentet betonar att kalhuggningsmetoden för skogsbruk förstör det symbiotiska, ömsesidigt beroende nätverket av träd och svampar och att ett efterföljande återupprättande av detta nät efter kalhuggningen är närmast obefintligt. Parlamentet betonar att detta nätverk i de boreala skogarna utgör den enskilt viktigaste mekanismen för ackumulering av organiskt material i jorden och därför spelar en avgörande roll i den globala kolcykeln ([44]). Parlamentet upprepar att kalhuggning inte efterliknar naturliga störningar genom skogsbränder, eftersom en plats som har störts av skogsbränder, till skillnad från ett kalhygge, kännetecknas av en stor mängd dött trä och jord som är öppen för kolonisering av arter.

29. Europaparlamentet efterlyser strikt tillämpning av goda djurhållningsstandarder inom uppfödning för att avsevärt minska de veterinärmedicinska läkemedlen och deras spridning på åkrarna via stallgödsel, och efterlyser även strikt tillämpning av nitratdirektivet.

30. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande inom ramen för handlingsplanen för den cirkulära ekonomin att se över rådets direktiv 86/278/EEG om avloppsslam. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att översynen bidrar till markskydd genom att öka det organiska materialet i marken, återvinna näringsämnen och minska erosionen samtidigt som mark och grundvatten skyddas mot föroreningar.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja insamlingen av data om markpackning och främja hållbara jordbruksåtgärder som syftar till att minska användningen av tunga maskiner.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ge det europeiska centrumet för markdata (European Soil Data Centre) i uppdrag att övervaka pesticidrester samt bedöma mängden koldioxid som lagras i europeisk mark samt fastställa mål för markåterställning och förbättring av jordmånskvalitet, inbegripet genom en ökning av organiskt material i marken i linje med IPCC:s rekommendationer och kraven för målen för hållbar utveckling.

33. Europaparlamentet anser att en hållbar markvård är en mycket viktig komponent i jordbruks- och livsmedelspolitiken på lång sikt. Parlamentet erkänner dock vikten av rättsliga bestämmelser som bidrar till återställandet, bevarandet och det strikta skyddet av intakta marker och bland annat fokuserar på ändringar i jord- och markanvändningen i våtmarker, torvmarker, permanenta gräsmarker och betesmarker.

34. Europaparlamentet begär att EU:s nya markstrategi identifierar och främjar goda och innovativa jordbruksmetoder som kan förhindra och minska hotet om markförsaltning eller stävja dess negativa effekter.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bidra på ett effektivt sätt till att minska överanvändningen av syntetiska gödningsmedel, särskilt kväve genom att sänka de tröskelvärden som fastställs i nitratdirektivet. Parlamentet uppmanar kommissionen att bygga vidare på FN:s miljöprograms (Unep) resolution om hållbar kvävehantering och på målet i Colombodeklarationen om att halvera kväveavfallet från alla källor fram till 2030. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i all relevant lagstiftning säkerställa en hållbar hantering av näringsämnen, bland annat genom effektivare användning av kväve, extensifierad djuruppfödning i definierade områden, blandjordbruk som integrerar djurhållnings- och odlingssystem, effektiv användning av djurgödsel samt större användning,

([43]) Bruno De Vos et al., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey*, Geoderma, volym 251–252, augusti 2015, sidorna 33–46.

([44]) K. E. Clemmensen et al., *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest, Science 339*, 1615, 2013.

i växelbruk, av kvävefixerande grödor såsom baljväxter. Parlamentet uppmanar kommissionen att ägna större uppmärksamhet åt dikväveoxidutsläpp inom global växthusgasredovisning och vidta mer integrerade åtgärder för att ta itu med kväveöverskottet som ett klimat-, natur- och hälsoproblem samt att erbjuda incitament för bättre kvävehantering på gårdsnivå.

36. Europaparlamentet efterlyser en översyn av direktiv 2004/35/EG om miljöansvar för att stärka dess bestämmelser om förorenade områden.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa samstämmighet mellan den nya markstrategin och EU:s kommande skogsstrategi genom att inkludera krav om en hållbar markvård, såsom skogsjordbruksmetoder, i skogsstrategin.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över den temainriktade strategin för markskydd och att anta handlingsplanen *Towards a Zero Pollution Ambition for air, water and soil – building a Healthier Planet for Healthier People* utan dröjsmål. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens avsikt att öka den rättsliga säkerheten för företag och medborgare genom att sätta upp tydliga målsättningar och mätbara mål och fastställa en handlingsplan.

39. Europaparlamentet betonar att skogsjordbruksmetoder aktivt kan ge upphov till miljöfördelar och synergier såsom åtgärder mot erosion, förbättrad biologisk mångfald, lagring av koldioxid och reglering av vatten.

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med diffusa föroreningar från jordbruksverksamhet, i enlighet med målen i Från jord till bord-strategin. Parlamentet välkomnar i detta avseende kommissionens tillkännagivande om översynen av direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel. Parlamentet påminner om att det redan finns många alternativ till syntetiska bekämpningsmedel, såsom integrerat växtskydd, och att användningen av dessa bör utökas. Parlamentet förväntar sig att kommissionen och medlemsstaterna utan dröjsmål tar itu med alla dess krav i resolutionen av den 16 januari 2019 om unionens förfarande för godkännande av bekämpningsmedel.

41. Europaparlamentet beklagar att EU:s godkännandeprocess för kemikalier, inklusive miljöriskbedömningar och ekotoxikologiska studier, inte tar vederbörlig hänsyn till kemikaliernas effekter på mark. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att i EU:s nya markstrategi och i överensstämmelse med kemikaliestrategin för hållbarhet vidta regleringsåtgärder för att förebygga och begränsa markföroreningarna av kemikalier, i synnerhet långlivade och bioackumulativa kemikalier (inklusive plast och mikroplast) och att säkerställa ekologiskt relevanta provningsförhållanden som är representativa för de faktiska förhållandena.

42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja forskning för att överbrygga kunskapsluckorna om potentialen hos den biologiska mångfalden i marken för att hantera markföroreningar och föroreningarnas inverkan på den biologiska mångfalden i marken, och att utan dröjsmål täppa till luckorna i lagstiftningen om biociders och veterinärmedicinska produkters toxicitet för marken och dess organismer. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja de ansvariga myndigheternas arbete för att säkerställa utveckling och främjande av alternativ till de giftigaste biociderna inom veterinärmedicinsk skadedjursbekämpning. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med Europeiska kemikaliemyndigheten utveckla europeiska gränsvärden för markföroreningar från poly- och perfluorerade alkylsubstanser, baserade på försiktighetsprincipen.

43. Europaparlamentet beklagar att ändamålsenlighetskontrollen av EU:s vattenlagstiftning inte diskuterar möjligheterna till en bredare integrerad miljöledning i avrinningsområden, för att koppla förvaltningsplaner för avrinningsområden till mer omfattande markskyddsplaner. Parlamentet anser att sådan integrerad analys och sådant integrerat beslutsfattande skulle bidra till flera olika mål i EU:s politik och möjligtvis även leda till vinster på lokal förvaltningsnivå.

44. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att bättre integrera vatten- och markplanering, med kombinerade bedömningar av belastningar och risker (inklusive i förvaltningsplaner för avrinningsområden), och antagandet av en integrerad strategi för åtgärder som skyddar båda dessa miljömedier.

45. Europaparlamentet instämmer med Europeiska miljöbyrån om att en harmoniserad och representativ markövervakning över hela Europa behövs för att utveckla tidiga varningar om överskridanden av kritiska tröskelvärden och för att vägleda en hållbar markförvaltning ([45]). Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att på EU-nivå förbättra och påskynda insamlingen och integreringen av uppgifter om markstatus och marktrender och hot mot marken.

([45]) Europeiska miljöbyrån: *The European environment – state and outlook 2020*, 2019.

Parlamentet välkomnar i detta avseende inrättandet av EU:s observationsorgan för markskydd, som bygger vidare på LUCAS Soil. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa långsiktig operabilitet för båda instrumenten samt tillräckliga resurser för en optimal och regelbunden övervakning av markbiologiska attribut och fysikalisk-kemiska egenskaper, inklusive förekomsten av jordbrukskemikalier och andra föroreningar, såsom nya typer av förorenande ämnen. Parlamentet anser att detta är fundamentalt för att fylla luckan när det gäller uppgifter och indikatorer och för att stödja den europeiska gröna given. Parlamentet understryker behovet av en bättre förståelse för de processer som leder till markförstöring och ökenspridning i EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att fastställa en metod och relevanta indikatorer för att bedöma och samla in uppgifter om ökenspridningens och markförstöringens omfattning i EU.

46. Europaparlamentet konstaterar att 13 medlemsstater har förklarat sig som berörda parter enligt Förenta nationernas konvention för bekämpning mot ökenspridning. Parlamentet uppmanar kommissionen att införliva FN:s mål för hållbar utveckling när det gäller mark i EU:s politik.

47. Europaparlamentet noterar de utmaningar i fråga om en styrning, samordning, kommunikation samt finansiella, tekniska och rättsliga aspekter som hindrar förbättringen av enhetligheten och driftskompatibiliteten mellan markövervakning och insamling av information på EU-nivå och nationell markövervakning och insamling av information. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att gemensamt ta itu med dessa utmaningar och att påskynda samarbetet, inbegripet inom EU:s expertgrupp för markskydd, i syfte att säkerställa en hög markskyddsnivå och undvika dubbelarbete och onödiga byråkratiska bördor och kostnader för medlemsstaterna och små och medelstora företag.

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra och skynda på ansträngningarna för att till fullo utnyttja värdet i vatten, i synnerhet för att uppnå en fullständig återanvändning av de näringsämnen och värdefulla komponenter som förekommer i avloppsvatten i syfte att förbättra cirkulariteten i jordbruket och undvika alltför stort utsläpp av näringsämnen i miljön.

49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att underlätta en årlig konferens med deltagande av medlemsstaterna och relevanta berörda parter, och ge dem en avgörande roll genom sakfrågebaserade dialoger.

50. Europaparlamentet erkänner betydelsen av frisk mark såsom den största landbaserade kolsänkan för avskiljning och lagring av kol, särskilt i kombination med sidovinsterna av våtmarker, och naturbaserade lösningar, vilket måste underlätta uppnåendet av klimatmålen för 2030 och unionens mål om klimatneutralitet senast 2050. Parlamentet betonar att den nya markstrategin bör säkerställa att markens bidrag till begränsningen av och anpassningen till klimatförändringarna är i överensstämmelse med EU:s övriga klimatpolitiska arkitektur. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att stärka återställandet och den hållbara markanvändningen som ett verktyg för klimatpolitiken i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner, särskilt när det gäller åtgärder för sektorerna för jordbruk och markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF), och att bevara, återställa och förbättra kolsänkor (i synnerhet i områden med kolrika marker, såsom gräsmarker och torvmarker) utöver att vidta åtgärder för att främja hållbar markanvändning i jordbrukspolitiken och för att minska jordbrukets utsläpp. Parlamentet anser att åtgärder för att öka koldioxidbindningen i mark bör stödjas. Parlamentet välkomnar i synnerhet kommissionens tillkännagivande om ett initiativ för koldioxidlagring och uppmanar kommissionen att utforska flera alternativ.

51. Europaparlamentet anser att ohållbara metoder som leder till förluster av organiskt kolinnehåll i marken och bidrar till klimatförändring måste förhindras. Parlamentet beklagar att uppskattningarna av kolinnehåll är begränsade till de övre jordmånshorisonterna och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att generera relevanta uppgifter om kolinnehållet i de lägre jordskikten, vilket skulle förbättra förståelsen för markens allmänna potential för lagring och ökning av kolinnehåll.

52. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i den kommande översynen av LULUCF-förordningen, fastställa ett måldatum för när alla jordbruksmarker ska vara nettokolsänkor, i linje med EU:s klimatneutralitetsmål fram till 2050.

53. Europaparlamentet betonar att koldioxidlagring kan medföra flera fördelar: begränsning av klimatförändringar, förbättrad produktionskapacitet och resiliens i marken, större biologisk mångfald och minskad avrinning av näringsämnen. Parlamentet efterlyser att man förbättrar kapacitetsuppbyggnad, nätverksbyggande och kunskapsöverföring för att skynda på koldioxidbindningen och öka den mängd kol som lagras i marken och således skapa lösningar på klimatutmaningen.

54. Europaparlamentet betonar att ohållbar markanvändning frigör markens koldioxid till atmosfären efter att den varit en del av markens ekosystem i hundratals eller tusentals år.

Onsdagen den 28 april 2021

55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att markens mångfunktionella roll behandlas på ett tillfredsställande sätt inom forskning, att öka den markspecifika forskningsinnovationen och finansieringen och att anpassa relevanta befintliga finansieringsprogram för att underlätta sådana forskningsprojekt, så att de återspeglar markens särdrag i relaterad forskning. Parlamentet välkomnar i detta avseende uppstarten av Horisont Europas uppdrag för markhälsa och livsmedel. Parlamentet efterlyser en stärkt roll för EU:s observationsorgan för markskydd och det europeiska centrumet för markdata samt tilldelning av tillräcklig finansiering för att de ska kunna utföra sitt uppdrag och uppnå målsättningarna i den nya markstrategin. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen och medlemsstaterna att utveckla taxonomisk expertis om markens biologiska mångfald och kunskap om markförhållandenas konsekvenser för växelverkan inom eller mellan ekosystem. Parlamentet understryker det ömsesidiga beroendeförhållandet mellan mark och vatten och efterlyser särskilt stöd för forskning om den positiva roll som frisk mark spelar för att ytterligare minska diffusa föroreningar till vatten.

56. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla tillräckligt finansiellt stöd och incitament för att främja markskydd, hållbar markvård, bevarande och återställande av mark samt innovation och forskning via den gemensamma jordbrukspolitiken, sammanhållningspolitiska fonder, Horisont Europa och andra tillgängliga finansiella instrument. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se efter vilka områden med erosion och lågt organiskt kolinnehåll och områden utsatta för markpackning som skulle kunna gynnas av särskild finansiering.

57. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa tillräckliga nivåer av mänskliga resurser och finansiell hållbarhet för myndigheter som är inblandade i arbete i samband med den temainriktade strategin för markskydd. Parlamentet framhåller att en tillräcklig nivå av kvalificerad personal är en förutsättning för att unionens politik ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att säkerställa tillräckliga personalnivåer, särskilt för generaldirektoratet för miljö.

58. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa åtgärder för harmoniserad och integrerad datainsamling, ett omfattande övervakningssystem och utbyte av information och bästa praxis om markskydd, hållbar markförvaltning och markåterställning i hela unionen och att även maximera synergierna mellan befintliga övervakningssystem och GJP-verktyg.

59. Europaparlamentet anser att dessa åtgärder bör vara basvillkoren för berättigande till unionsfinansiering eller nationell finansiering.

60. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna bör utarbeta och offentliggöra rapporter om markens tillstånd med jämna mellanrum på högst fem år. Parlamentet anser att all insamlad markdata bör göras tillgänglig för allmänheten på nätet.

61. Europaparlamentet stöder initiativ som syftar till att öka allmänhetens medvetenhet om och förståelse för de positiva effekterna av markfunktioner och markskydd, inbegripet sådana som är kopplade till hållbar markvård, skydd och återställande, folkhälsa och miljömässig hållbarhet. Parlamentet betonar att allmänhetens medvetenhet om och förståelse för markens funktioner är avgörande för den nya markstrategins framgång och för att säkerställa att medborgarna deltar, först och främst markägare, jordbrukare och skogsbrukare, som är de främsta markvårdsaktörerna. Parlamentet efterlyser större engagemang med allmänheten när det gäller markens hälsa och det miljömässiga nödläget och stöd till gemenskapsinitiativ för markskydd och hållbar markanvändning. Parlamentet uttrycker sitt stöd för världsmarksdagen och uppmanar med eftertryck till ytterligare åtgärder för att öka medvetenheten i detta avseende.

62. Europaparlamentet betonar att de miljörisker som omfattas av den kommande obligatoriska lagstiftningen om tillbörlig aktsamhet när det gäller mänskliga rättigheter och miljö bör inkludera markförstöring, och därvid utgå från målsättningarna och målen i EU:s nya markstrategi.

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, som en världsledare på miljöområdet, i EU:s nya markstrategi inkludera skydd och hållbar markanvändning i alla relevanta aspekter av sin externa politik och att i synnerhet ta full hänsyn till denna aspekt när relevanta internationella avtal ingås och befintliga avtal revideras.

64. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inkludera markskydd i kapitlen om handel och hållbar utveckling i handelsavtal, och att vidta åtgärder för att ta itu med importerad markförstöring från dessa länder, inbegripet förstöring orsakad av biodrivmedel med mycket negativ miljöpåverkan, och att inte exportera markförstöring. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att produkter som importeras från tredjeländer till EU uppfyller samma miljönormer och normer för hållbar markanvändning.

65. Europaparlamentet förstår vikten av samarbete på alla nivåer för att ta itu med alla hot mot marken på ett effektivt sätt. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att föregå med gott exempel och överväga att ta initiativ till en markkonvention inom FN.

66. Europaparlamentet uttrycker sitt stöd för Caring for Soil is Caring for Life, det Horisont-uppdrag som föreslagits av Soil Health and Food Mission Board, med dess mål om att säkerställa att 75 % av alla marker är friska för hälsosamma livsmedel, människor, naturen och klimatet senast 2030.

67. Europaparlamentet rekommenderar utveckling av nya gröna områden, skogsbruksområden och skogsjordbruksområden, särskilt i urbana regioner, för att uppväga de negativa effekterna av den för närvarande höga nivån av hårdgjord mark i europeiska städer.

68. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.